

I-VISIE

De gemeente Hilversum staat voor grote maatschappelijke opgaven die onze digitale dienstverlening naar inwoners, bedrijven en instellingen en wettelijke plichten treffen. We leven in een wereld waarin de technologische ontwikkelingen razendsnel gaan. Hoe spelen wij als gemeente met onze informatievoorziening en –architectuur in op deze veranderende wereld? Deze I-visie geeft hierin richting opdat wij een meerwaarde leveren voor onze samenleving en een optimale dienstverlening aan inwoners en bedrijven. Dat doen wij in samenwerking en co-creatie met inwoners maar ook in netwerken (G-40) en met externe partners.

Visie op Informatievoorziening

De dienstverlening die we in Hilversum bieden, ondersteunen we met een stabiele en goed georganiseerde informatievoorziening. Deze dienstverlening bieden we aan inwoners, bezoekers, ondernemers en organisaties. Ontwikkelingen en trends zijn onze inspiratiebron om antwoorden en oplossingen te vinden voor opgaven van bestuur en organisatie. De aandacht voor continuïteit, betrouwbaarheid en beschikbaarheid van informatie beschermt een betere ondersteuning en veilige behandeling van informatie en gegevens. Onze informatievoorziening, gegevensverwerking en -uitwisseling richten we digitaal in. Daarnaast zijn wij wendbaar zijn en passen ons aan naar de behoeftes van een veranderende samenleving.

Speerpunten

Wij zijn wendbaar en passen ons aan naar de behoeften en veranderingen in de samenleving.

Wij stellen privacy, veiligheid en ethisch gebruik van informatie voorop.

Wij werken volledig digitaal zonder oog te verliezen voor digitale inclusiviteit.

Onze informatievoorziening levert waarde aan onze gemeente en onze inwoners. Ook draagt deze bij aan de doelen van onze organisatie.

Wij leveren betrouwbare en actuele informatie aan onze inwoners en bedrijven.

Wij versimpelen en automatiseren ons werk. Ook streven wij naar zoveel mogelijk administratieve lastenverlichting. Hierdoor komt er meer tijd vrijkomt om met inwoners en externe partijen aan oplossingen te werken.

In de uitvoering werken wij samen met 354 andere gemeenten via de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU). Gezamenlijk spelen wij in op nieuwe wetgeving, technologie en ontwikkelingen.

Integraal en In verbinding

Als gemeente Hilversum bieden wij:

- een proactieve doelgroepgerichte dienstverlening met meerwaarde voor de samenleving

Wij werken aan oplossingen:

- vanuit een integrale benadering en in verbinding met elkaar
- met de inzet van maximale dienstverlening en versimpeling van processen
- waarbij we privacy en security afspraken in acht nemen

In samenhang

De visie op informatievoorziening staat niet op zich zelf maar moet in samenhang gezien worden met in ieder geval de organisatievisie en de visie op dienstverlening.

Context gemeente Hilversum

voor de I-Visie

Opgaven gemeente Hilversum

“Mee met de ontwikkelingen van digitalisering en dataficering voor betere dienstverlening.”

- Energietransitie (naar emissie loos)
- Slimme mobiliteit
- Gezondheidszorg (van bureaucratisch naar mensgericht)
- Economie (circulair)
- De slimme/digitale stad
- Binnenstedelijk ruimtegebruik
- Veranderingen in het Sociaal domein
- Ondermijning
- Buurtgericht werken
- Klimaat adaptatie
- Digitale transitie en dataficering
- Wet- en regelgeving/ basis op orde

Programmabegroting 2020

Organisatievisie

‘Met elkaar verbonden én goed geregeld’

Onze organisatie staat met twee benen stevig in de samenleving. Open en nieuwsgierig aan de ene kant, robuust en betrouwbaar aan de andere kant. We kiezen bewust voor de juiste rol in elke situatie en zijn realistisch in de afspraken die we maken. We verbinden ons met elkaar, met ons bestuur en met de wereld om ons heen.

Veranderende samenleving | Tweebenigheid | Complexe vraagstukken oplossen | Souplesse en Solide | Slimme Stad

juli 2018

De leidende principes zijn richtinggevend en input voor de uitwerking van:

- de ‘visie op dienstverlening’
- de ‘visie op informatievoorziening’ en
- de uitgangspunten voor automatisering en informatisering (de systeemwereld)

Leidende principes

Vertrekpunt voor ons handelen is werken aan ‘de bedoeling’

De leidende principes geven kleur aan de manier waarop we aan de bedoeling werken. De bedoeling gaat over waar de gemeente Hilversum voor staat. De bedoeling geeft richting aan te maken keuzes. Waar de systeemwereld dat doet door middel van beleid, instructies, formats e.d., zijn de leidende principes meer gericht op het ‘zelf nadenken’.

sept 2019

Speerpunten Bedrijfsvoering

De afdelingen van de bedrijfsvoering streven ernaar om businesspartner te zijn van de organisatie. Dit betekent dat zij in interactie met de gehele organisatie kaders, processen en systemen zodanig inricht dat (strategische) doelstellingen behaald kunnen worden. Daarmee is bedrijfsvoering dus van de gehele organisatie. Bedrijfsvoering wordt daarmee steeds meer onderdeel van de strategie en ondersteunt daarmee ook de primaire processen.

De vijf speerpunten van bedrijfsvoering zijn:

- Partnerschap
- Vereenvoudiging (goed geregeld)
- Doelstelling centraal
- Integrale advieskracht omhoog
- Creëren van goede randvoorwaarden voor alle medewerkers

mei 2020

Architectuurprincipes

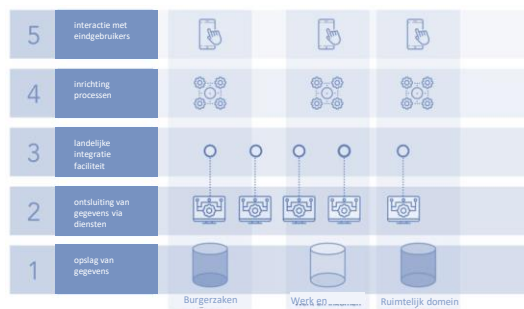
De gewenste architectuur waar wij als gemeente naar streven is Common Ground. Dit bereiken wij stapsgewijs door de volgende informatie architectuur principes te hanteren:

- Component gebaseerd – we werken met componenten
- Open – we zijn transparant waar mogelijk
- Vertrouwd – we zorgen dat informatiebeveiliging en privacy op orde zijn
- Enmalige vastlegging – we leggen gegevens eenmalig vast en vragen op bij de bron
- Regie op gegevens – we faciliteren regie op gegevens
- Standaard – we standaardiseren maximaal

nov 2019

De 5-lagen architectuur van Common Ground

mei 2020

Context landelijk

voor de I-Visie

Landelijke opgaven en ontwikkelingen 2020 - 2024

- VNG samenwerking van 355 Nederlandse gemeenten
- Jaarlijks uitvoeringsagenda (GGU-fonds)
- Samenwerken aan grote maatschappelijke opgaven

Opgaven/thema's die de komende jaren om de meeste aandacht vragen, liggen binnen:

- de informatiesamenleving
- de gemeentelijke uitvoering
- het fysieke domein
- de inclusieve samenleving
- democratisch besturen

Bron: Verenigingsstrategie Gemeenten 2024

Technologische trends en ontwikkelingen

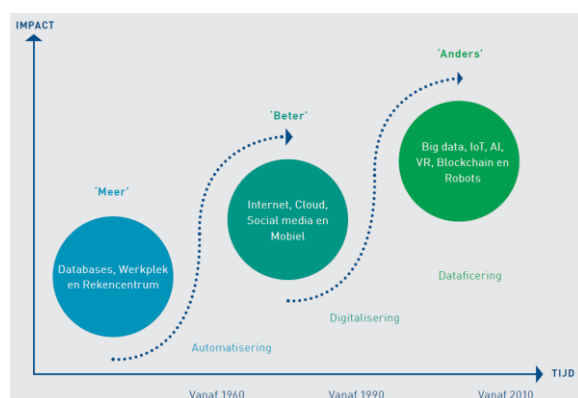
- Artificial Intelligence (AI)
- De digitale burger
- De opkomst van 'nudging' (gedragsbeïnvloeding)
- De ethische kant van Big Data en AI
- Een anticiperende, proactieve overheid
- De Cloud als aanjager voor innovatie
- Innovatie versnellen
- Een slimme overheid
- De beleving van de burger

Bron: Binnenlands Bestuur: Government trends 2020

Fasering digitale technologie binnen gemeenten

Filosofie van 'Meer' naar 'Beter' naar 'Anders'

Bron: Red Plume

Automatisering

Efficiënte bedrijfsvoering

'Meer' – behalen van meer productiviteit en efficiëntie

Digitalisering

Klantgerichte dienstverlening

'Beter' – verbetering functioneren van de overheid

Dataficeren

Oplossing maatschappelijke opgaven

'Anders' – andere rol overheid en veranderende organisatie

Digitale agenda 2020 - 2024

Naar een Waardenvolle Informatiesamenleving

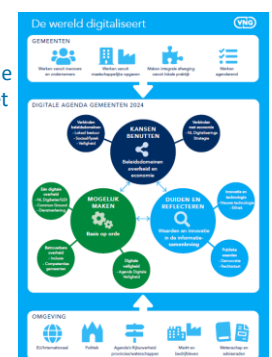
De Digitale Agenda 2020 – 2024 geeft een invulling van het kernthema 'Informatiesamenleving', Het ordent thema's, onderwerpen en vraagstukken die daarin spelen. Het geeft een beeld van de ontwikkelingen in de samenleving, medeoverheden en de ontwikkelingen bij gemeenten.

De drie doelstellingen voor de lokale overheid en de informatiesamenleving, waarop de VNG haar activiteiten richt, zijn:

- Mogelijk maken (de basis op orde);
- Kansen benutten (in beleidsdomeinen van de overheid en in de economie);
- Duiden en reflecteren (van waarden en innovatie in de informatiesamenleving).

Onderdeel van de digitale agenda is de Agenda Digitale Veiligheid 2020 – 2024. Deze agenda is verbonden met de Meerjaren visie van de VNG, met de daarin benoemde transities op het gebied van energie, economie én informatiesamenleving. Deze transities zijn alleen te realiseren met een goed functionerende én veilige informatievoorziening.

Gemeenten leggen hier gezamenlijk in vast wat hun standpunten zijn en wat hun actieplan is om het vertrouwen van inwoners en ondernemers in hun digitale veiligheid te vergroten en vast te houden.

Bron: VNG Digitale Agenda Gemeenten 2024

Bron: VNG Agenda Digitale Veiligheid 2020-2024

Wet- en regelgeving

- Besluit digitale toegankelijkheid overheid
- De Omgevingswet
- eID - Identificatie en authenticatie
- Wet digitale overheid
- Wet hergebruik van overheidsinformatie
- Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (WKPB)
- Wet open overheid
- Wet elektronische publicaties (Wep)
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)
- ENSIA en BIO

Bijlagen

Ontwikkelingen in de informatiesamenleving

Wet- en regelgeving – waar we aan moeten voldoen	pagina 5 en 6
Gemeente Hilversum – onze focus	pagina 7
Maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen – wij doen mee	pagina 8
Overige (technologische) ontwikkelingen – wij volgen	pagina 9

Overzicht bronnen en publicaties

Overzicht bronnen en publicaties	pagina 10
----------------------------------	-----------

Ontwikkelingen in de informatiesamenleving

Wet- en regelgeving – waar we aan moeten voldoen

Omgevingswet

De omgevingswet bundelt en herzielt wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu en water.

Vanaf 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De wet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet biedt gemeenten de mogelijkheid om met overzichtelijkere regels de leefomgeving meer in samenhang in te richten. Het biedt daarnaast meer ruimte voor lokaal maatwerk en leidt tot een betere en snellere besluitvorming.

Ingangsdatum 1 januari 2021 is uitgesteld.

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is de digitale ondersteuning van de Omgevingswet. Het DSO is een geordend en verbonden geheel van afspraken, ICT-voorzieningen, registraties, gegevensverzamelingen en bronnen.

Doel van de Omgevingswet en het bijbehorende Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is het bundelen van wetgeving rondom ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water binnen één stelsel. Het stelsel maakt het mogelijk dat gebruikers van het DSO met 'een klik op de kaart' informatie over regelgeving centraal kunnen opvragen en daardoor makkelijker en efficiënter zaken kunnen doen op het gebied van omgevingsrecht en ruimtelijke ordening.

Met dit systeem kunnen initiatiefnemers, belanghebbenden en bevoegd gezag de informatie raadplegen die zij nodig hebben bij het gebruik van de Omgevingswet.

Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (WKPB)

Het doel van deze wet is om eenvoudig inzicht te geven in door de overheid opgelegde beperkingen op een stuk grond of een gebouw.

Sinds 2007 is in de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (KPB) geregeld dat overheden inzicht geven in welke beperkingen zij op eigendom hebben gelegd. Bijvoorbeeld het aanwijzen van een pand als gemeentelijk monument.

Vanaf 1 januari 2021 kunnen inwoners, ondernemers en overige partijen alle informatie over beperkingen en bijbehorende brondocumenten bij één partij vinden: het Kadaster.

Wet digitale overheid

De Wet digitale overheid en GDI regelen onder andere het veilig en betrouwbaar inloggen voor Nederlandse burgers en bedrijven.

De maatschappij verandert steeds meer in een informatie- en netwerksamenleving. De Wet digitale overheid is gericht op het verbeteren van de digitale overheid door standaarden voor elektronisch verkeer verplicht te stellen. Ook geeft het regels over informatieveiligheid en over de toegang van burgers en bedrijven tot online dienstverlening bij de (semi)overheid. De [Generieke Digitale Infrastructuur \(GDI\)](#) legt hiervoor de basis.

Wetsvoorstel is op 18 februari 2020 aangenomen door de Tweede Kamer. Eerst nog schriftelijke behandeling door Kamercommissie, daarna naar Eerste Kamer.

Wet hergebruik van overheidsinformatie

In gebruik sinds 2015. Voor het implementeren van de herziene Europese richtlijn van 4 april 2019 hebben lidstaten vanaf die datum twee jaar de tijd.

De wet hergebruik van overheidsinformatie (Who) verplicht gemeenten om op verzoek overheidsinformatie als open data beschikbaar te stellen voor hergebruik. Dat hergebruik kan zowel maatschappelijke als commerciële doelstellingen hebben.

Geldend vanaf 1 januari 2016

Wet elektronische publicaties (Wep)

De Wep introduceert een verplichting voor gemeenten om alle wettelijk voorgeschreven bekendmakingen, mededelingen en kennisgevingen van (voorgenomen) besluiten die niet tot één of meer belanghebbenden zijn gericht, in een officieel elektronisch publicatieblad te doen. Het wordt verplicht om de officiële publicaties via de applicatie Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP) op officiëlepublicaties.nl te publiceren. Verordeningen worden door gemeenten al op deze wijze bekendgemaakt. Volgens de Wep moeten ook kennisgevingen worden gepubliceerd via DROP.

Geldend vanaf 1 januari 2021

<https://vng.nl/brieven/wet-elektronische-publicaties>

<https://wetgevingskalender.overheid.nl/Regeling/WGK004952>

Ontwikkelingen in de informatiesamenleving

Wet- en regelgeving – waar we aan moeten voldoen

Besluit digitale toegankelijkheid overheid

De EU-richtlijn Digitoegankelijkheid treedt in werking met de Algemene Maatregel van Bestuur 'Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid'. Deze AMvB is een voorloper op de wet [Digitale Overheid](#).

Wet open overheid

De wet geeft regels over het actief openbaar en toegankelijk maken van overheidsinformatie.

De Wet open overheid (Woo) is een initiatiefwet uit 2012, die tot doel heeft om overheden en semioverheden transparanter te maken. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

eID - Identificatie en authenticatie

eID (elektronische identiteit) regelt het veilig en betrouwbaar inloggen voor Nederlandse burgers en bedrijven bij de (semi-)overheid.

De overheid wil graag dat mensen veilig kunnen inloggen bij overheidsorganisaties en zorginstellingen en meer zaken kunnen regelen via internet. Om die reden wordt stapsgewijs gewerkt aan het verhogen van het betrouwbaarheidsniveau van de inlogmiddelen en het waarborgen van de continuïteit.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)

Voor een *veilige* digitale overheid

De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) vervangt de bestaande baselines informatieveiligheid voor Gemeenten, Rijk, Waterschappen en Provincies. Van BIG, BIR, BIR2017, IBI en BIWA naar BIO. Hiermee ontstaat één gezamenlijk normenkader voor informatiebeveiliging binnen de gehele overheid, gebaseerd op de internationaal erkende en actuele ISO-normatiek. Helder, actueel en veilig.

Geldend vanaf 1 januari 2020

ENSIA (instrument)

ENSIA staat voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit en betekent eenmalige informatieverstrekking en eenmalige IT-audit.

Burgers en bedrijven verwachten een betrouwbare overheid die zorgvuldig met informatie omgaat. Gemeenten spelen hierin een belangrijke rol. Het gaat om beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie, in de meest brede zin van het woord. Het waarborgen van de betrouwbaarheid van informatie zorgt voor een goede kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

In de [Algemene verordening gegevensbescherming \(AVG\)](#) zijn de belangrijkste regels voor de omgang met persoonsgegevens in Nederland vastgelegd. Voorheen was dat in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

Geldend vanaf 25 mei 2018

Ontwikkelingen in de informatiesamenleving

Gemeente Hilversum – onze focus

Data-gedreven werken

Een data-gedreven organisatie vraagt van onze organisatie wendbaarheid, inzicht in onze processen en standaardisatie (centrale datastrategie). Met concern control borgen we afspraken over onze processen in de informatieketen, en organiseren we toezicht en feedback (monitoring).

In de komende jaren wordt er gestuurd door middel van informatie verkregen uit onze systemen. Data-gedreven werken wordt de komende jaren gemeengoed middels vastgestelde werkwijzen. De open data beweging zal meer vorm en inhoud krijgen. Hierop kunnen innovatieve oplossingen aansluiten.

Smart City

Smart City Hilversum is de ontwikkeling waarmee wij als gemeente samen met onze partners en de gebruikers van de stad, (nieuwe) technologie en data inzetten om het leven voor de bewoners van Hilversum prettiger te maken. Via een open data platform brengen we niet-persoonsgebonden data uit de stad samen om oplossingen te vinden voor vraagstukken en uitdagingen die een invloed hebben op de dagelijkse leefomgeving. De behoeften daarvoor brengen we in beeld samen met de stad.

Met Smart City bereiken we dat we:

- maatschappelijke waarde toevoegen en het welzijn verhogen voor onze bewoners, organisaties, bezoekers en ondernemers;
- Hilversum als moderne duurzame en innovatieve Mediastad nog beter op de kaart zetten, met behoud van het karakteristieke geborgen oorspronkelijke karakter;
- de efficiëntie van onze gemeentelijke diensten verbeteren en het handelingsperspectief van onze organisatie versterken;
- door betere informatievoorziening positief bijdragen aan een helder afwegingskader voor ons bestuur.

Robotic Proces Automation (RPA)

Robotic Process Automation (ook wel robotisering) is een ontwikkeling die helpt om processen nog verder digitaal te ondersteunen.

Met RPA Software kunnen handmatige en routinematige handelingen in applicaties door medewerkers worden geautomatiseerd. Ofwel taken die eerst door mensen werden uitgevoerd, worden nu door robots uitgevoerd.

Tegenwoordig kent de robot diverse verschijningsvormen. Niet alleen wordt hij ingezet binnen fabrieken of voor lastige en gevaarlijke werkzaamheden, maar ook voor sociale doeleinden.

Bij het Sociaal Plein bijvoorbeeld is 'robotsoftware' ingezet bij de processen voor aanvragen van mantelzorgwaarderingen en voor aanvragen voor de regeling Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz).

Ook zijn er robots, in dit geval soft bots genoemd, die taken als spraakherkenning, tekstanalyse (textmining) en communicatie kunnen overnemen van de mens.

Borging democratische waarden

Technologisering en digitalisering roepen ethische vragen op rondom privacy, veiligheid, rechtvaardigheid, autonomie, controle over technologie, menselijke waardigheid en machtsevenwicht.

Het borgen van privacy en democratische waarden wordt steeds belangrijker in een digitaliserende en data-gedreven gemeente. Zij zijn van invloed op de leefbaarheid in de stad.

Ontwikkelingen in de informatiesamenleving

Maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen – wij doen mee

VNG, IMG 100.000+ en VIAG

- [VNG](#) – Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- [IMG](#) – Informatiemanagement groep voor gemeenten met meer dan 100.000 inwoners
- [VIAG](#) – Vereniging van Informatie- en Automatiseringsprofessionals in Nederlandse Gemeenten

Dit zijn organisaties die kennis delen. Zij werken samen aan ontwikkelingen en landelijke voorzieningen. Dit doen zij onder andere op het vlak van digitalisering, informatisering en automatisering.

Common Ground

Common Ground staat voor een moderne, agile manier van ICT-systemen ontwerpen, bouwen en beheren.

Gemeenten organiseren steeds meer samen. Zo maken ze effectief gebruik van dezelfde collectieve voorzieningen en infrastructuur, van elkaar leren en elkaar versterken. Gezamenlijk organiseren maakt standaardisatie mogelijk, met maatwerk waar nodig.

Naast de bestaande gemeentelijke ICT-infrastructuur bouwen we in Hilversum aan een nieuwe, moderne ICT-infrastructuur voor de uitwisseling van gegevens binnen en tussen gemeenten (gezamenlijk gegevenslandschap) en andere partners.

Samen Organiseren

Gemeenten organiseren steeds meer samen. Gezamenlijk organiseren maakt standaardisatie mogelijk, met maatwerk waar nodig.

Gemeenten organiseren steeds meer samen. Zo maken ze effectief gebruik van dezelfde collectieve voorzieningen en infrastructuur, van elkaar leren en elkaar versterken. Gezamenlijk organiseren maakt standaardisatie mogelijk, met maatwerk waar nodig.

[VNG: Waarom samen organiseren](#)

A&O fonds Gemeenten

- [A&O fonds Gemeenten](#) – Arbeid & Organisatieontwikkeling fonds Gemeenten

Organisatie voor het inspireren en ondersteunen bij organisatieontwikkeling en professionalisering van medewerkers met als doel dat gemeenten vitaal en wendbaar zijn en optimaal kunnen blijven aansluiten bij de veranderende samenleving.

Overige ontwikkelingen in de informatiesamenleving

Overige (technologische) ontwikkelingen – wij volgen

De Cloud

De Cloud is een netwerk dat, met alle aangesloten computers, een soort wolk van informatiesystemen vormt. De gebruikers zijn hiermee geen eigenaar meer van hard- en software en verzorgen zelf niet het onderhoud daarop. De Cloud is een techniek waarmee schaalbare online diensten kunnen worden aangeboden.

Software as a Service (SaaS)

Software as a service, vaak afgekort als SaaS, ook weleens software on demand genoemd, is software die via het Internet als een online dienst wordt aangeboden. De software staat niet meer op een eigen computer. Als gebruiker hoef je de software niet aan te schaffen, maar sluit je bijvoorbeeld een contract per maand per gebruiker af.

Augmented reality (AR)

Augmented reality (AR) is een technologie die de realiteit en de virtuele wereld met elkaar verbindt. In het Nederlands betekent augmented reality letterlijk: verrijkte werkelijkheid.

Het is dus een mix van de realiteit met een virtuele toevoeging of verrijking. In de praktijk komt het erop neer dat er extra digitale informatie wordt toegevoegd aan het gezichtsveld. Om deze virtuele informatie te kunnen zien, heeft de gebruiker technische hulpmiddelen zoals een camera en een display met touchscreen nodig. Met de opkomst van smartphones en tablets groeit ook het aantal applicaties dat gebruikmaakt van augmented reality.

Kunstmatige intelligentie (AI)

Artificial intelligence (AI) is een wetenschappelijk vakgebied waarin men de menselijke manier van handelen en denken na laat bootsen door computerprogramma's.

Doel van AI is kenmerken van menselijke intelligentie aan te brengen in computersystemen, zoals leren, redeneren, taal begrijpen en het vermogen om problemen op te lossen.

Internet of Things (IoT)

Het Internet of Things gaat grote invloed hebben op de inrichting, efficiëntie en effectiviteit van de gemeentelijke organisatie en dienstverlening.

In de industrie is het Internet of Things (inclusief sensortechnologie en kunstmatige intelligentie) al geruime tijd in gebruik. Steeds meer gemeenten zetten deze techniek in bij de inrichting van de openbare ruimte, asset management en verzamelen van data voor beleid. Feitelijk is het een netwerk van sensoren, verbonden via internet, het Internet of Things.

Blockchain

De blockchaintechnologie heeft de potentie om eigenaarschap en wederzijds vertrouwen op een betere wijze te organiseren of faciliteren. Voor gemeenten kan dat leiden tot baanbrekende innovaties.

Vanuit VNG Realisatie experimenteren 27 gemeenten met blockchaintechnologie. Blockchain is oorspronkelijk de datastructuur achter het innovatieve betalingsnetwerk Bitcoin. De blockchaintechnologie kan gemeenten baanbrekende innovaties bezorgen en een ingrijpende impact hebben op onze economie en de wijze waarop gemeenten zich organiseren. Samen met de tien gemeenten die deelnemen aan het experiment inventariseert VNG Realisatie wat blockchain voor gemeenten kan betekenen.

Digitale democratie

Democratie in Actie –

Samenwerkingsprogramma van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de beroeps- en belangenverenigingen en een groot aantal partners.

De lokale democratie vernieuwen en verbeteren
Het versterken en vernieuwen van de democratie in Nederland is van wezenlijk belang. We leven in een tijd met veel maatschappelijke uitdagingen en vraagstukken. Contact en verbinding met burgers is essentieel om oplossingen daarvoor te vinden. Voor inwoners is hun gemeente veelal het eerste aanspreekpunt als het gaat om betrokkenheid bij democratische besluitvorming.

De zeven subdoelen van Democratie in actie

- Krachtige gemeenteraad
- Toegeruste politieke ambtsdragers
- Beter betrokken inwoners
- Responsieve ambtelijke organisatie
- Vitale democratische gemeenschap
- Krachtige lokale digitale democratie
- Weerbaar bestuur

Overzicht bronnen en publicaties

- [Coalitieakkoord 2018 – 2022 ‘Aan de slag voor een buurtgericht, duurzaam, veilig en levendig Hilversum](#)
- [Programmabegroting 2020 ‘Bouwen aan Hilversum’](#)
- [Organisatievisie 16 juli 2018](#)
- Leidende Principes gemeente Hilversum v1.2 directiebesluit d.d. 8-10-2019
- Architectuur Principes gemeente Hilversum v1.0 definitief (CIO besluit 7 nov 19)
- [Informatiebeveiligingsbeleid en Privacybeleid](#)
- Visie op dienstverlening, mei 2020
- [Doorontwikkeling bedrijfsvoering gemeente Hilversum, 12 mei 2020](#)

- [VNG Realisatie Roadmap](#)
- [VNG Waarom samen organiseren?](#)
- [Principes digitale samenleving](#)
- [Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering \(GGU\) Jaarplan](#)
- [VNG Digitale agenda 2020 – 2024 Naar een waardenvolle samenleving](#)
- [VNG Agenda Digitale Veiligheid 2020-2024](#)
- [Common Ground](#)
- [Digitale inclusie: iedereen moet kunnen meedoen](#)
- [Ontwikkeling Verenigingsstrategie Gemeenten 2024](#)
- [Toolbox Ethisch verantwoord innoveren](#)
- [Digitale democratie](#)